

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér.

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Második devalváció.

Európa a 30 éves háború óta anyagilag nem merült úgy ki, mint a világháborúban. A nemzetgazdászok már a háború alatt cikkeztek arról, hogy a nemzeti vagyon oly foku pocsékolása micsoda közgazdasági jelenségeket fog kiváltani.

A szövetséges hatalmak a váratlan győzelem fölötti örömben még tobzódtak és diktálták Páris környékén a békeokmányokat, midőn a világháború gazdasági bajainak legelsőbbje jelentkezett. A legyőzött államok kormányai, hogy a megnövekedett állami feladatoknak csak kis hányadát megoldhassák, kimerültségükben az inflációhoz nyúltak, szaporították a pénzt, felvizezték a nemzeti vagyon borát. A pénzügyi politika feladata volt, hogy a kikerülhetetlennek vélt devalvációt úgy irányítsa, hogy a tőkevagyon megsemmisülése ne eredményezze a nemzeti vagyon oly foku kisebbedését, mint amilyen százalékát alkotta a tőke a nemzeti vagyonegésznek.

Ez a művelet legeredményesebb volt Németországban, hol mialatt a sok millió aranyárka milliárdra és billióra dagadt, hatalmas lendülettel fejlődött az ipar, városrészek épültek és az elpusztult tőke helyét a nemzeti vagyonban új gyártelepek, bérházak, kulturintézmények, utak csak aranymilliókban kifejezhető értéke foglalta el. Magyarország pénzügyi politikájába a teljes sikertelenség közismert. Az a pár nagybank vezetőségének hatalmas keresete és a tőzsdéi fiatalság tobzódo életét kihasználó vállalkozások busás jövedelme mint vékony réteg szürke hamu, — a nemzet egész szempontjából értéktelen maradék — jelezték a helyét és idejét az utolsó 50 év alatt gazdagodó

magyarság tőkevagyonára pusztulásának. Ezért a pénzügyi balfogásért — úgy látszik — a történelem és most fejlődő fiatalság súlyos kritikáján kívül — a felelőségre vonás más formája nem fog felvetődni.

Nem kell a mai gazdasági helyzetet szorgosan tanulmányozni, az élet minden mozzanata jelzi a magyar gazdasági helyzet súlyos krízisét. Minden bajon túl, legsúlyosabb válságban van azonban a mezőgazdaság. A gazdaságpolitika évek óta — bár az értékesítési válság előrelátható volt — ölbe tett kézzel szemlélte, hogy mezőgazdaságunk terményeinek fogyasztó helyét sorban hódítják el más agrárállamok, hogy a magyar liszt, bor, vágómarha még a legközelebbi szomszédságból, a bécsi piacokról is kiszorul.

Az egész országban megindult túltermelés eredménye így értékesíthetlenné vált azon az áron, amely ár a termelő előtt lebegett, mint kalkulációs alap, a termelés megkezdésekor. A gazdasági élet örök és legegyszerűbb törvénye, hogy az érték a hasznosság függvénye. A föld, a mezőgazdasági berendezés értéke tehát függ az általa produkált termények hasznosságától. Más szóval: ha a föld terményeinek árában árcsökkenés áll elő, ez a körülmény visszahat a föld árakra is és ott is esést eredményez.

Mezőgazdaságunk terményeinek áresése így visszahat a földárakra és az ingatlan vagyon nagy értékcsökkenését eredményezi. Miként 10 évvel ezelőtt elértéktelenedett a magyar tőke, úgy devalválódik ma a magyar ingatlan vagyon. Az utolsó évben a házak értékében 20—40%, a mezőgazdasági ingatlanokban 20—50%-os áresést észlelhettünk mindenütt.

Ez a devalváció nem oly gyors ütemű, mint az első volt, lassabb, de hatásában rettenetesebb, mert a nemzeti vagyon nagyobb részét támadja meg és az állami szervezet legmélyebb pontjáig, a falusi kisexisztenciáig hat le, sőt ott sem áll meg. Az ingatlan értékének devalvációja hatásában átcsap a csonka ország határain is. Ha a magyar mezőgazdaság csődbe jut, akkor nehéz a régi és az új határvonal között lakó tulnyomórészt nem

magyar földművesosztálytól azt remélni hogy érdekei keresésében fajisága ellenére is a magyar államszervezet kezei közé vágyódják.

A második devalváció — félio — hogy az adóalanyok oly foku tönkremenetelét eredményezi, hogy a be nem hajtható adók hiánya miatt megbillent államháztartási egyensúlyt egy újabb pénz inflációval lehet csak fenntartani: és ez lesz a harmadik devalváció.

Schmidt Vilmos dr.

Az Omke. kérvényt adott be a villamosüzem üzletének beszüntetése iránt.

Az Omke. mohácsi szervezete már régebben kérvényt adott be, amelyben arra kéri a város képviselőtestületét, hogy tiltsa el a villamosművet attól, hogy villamos anyagokkal, csillárokkal, rádióanyagokkal kereskedjen és szereléseket végeztesen. A beadvány a testülethez beadott panaszokra hivatkozik s indokolásában utal arra, hogy a város ezen üzlete a magánkereskedők érdekeit sérti.

Ebben az ügyben kérdést intéztünk az ügyet alaposan ismerő egyik képviselőtestületi tagunkhoz, aki a következőben adta meg a választ rá:

— Elvben nem vagyok hive semmi olyan városi üzemnek, amely magánosok érdekeit sérti s különösen mondhatjuk ezt ma, amikor az ipar és kereskedelem általában nagy nehézségekkel, mondhatjuk erősebben is: válsággal küzd.

— Ezt az ügyet azonban más szempontokból kell elbírálni. Először is máshol is vannak ilyen üzletek. Budapest székesfővárosnak is van, pedig ott elég, megfelelő kereskedő van, akik elláthatnák a közönség szükségleteit. Mohácson ez a kereskedelem, illetve ipar csak az utóbbi időkben keletkezett

a legelső volt a villamosmű, amely akkor, amikor ezek a cikkek máshol nem voltak még kaphatók, kezdett vele foglalkozni. Szükség volt tehát a felállítására.

— Az üzlet, mint ilyen nagy-szerűen bevált, jövedelmet hoz

zott a villamosműnek, tehát közzvetve a városnak is s később fejlesztették és bevezették a rádiócikkek eladását is. Ezt is a közönség kényelmére, mert akkor még Mohácson ilyen kereskedés nem volt. Jól tudjuk, hogy eleinte a rádiócikkekkel való kereskedésnek olyan súlyos üzleti feltételei voltak, hogy magánkereskedő nem vállalkozott erre az első időkben.

— A villamosműnek ilyen körülmények között tehát kellett ezzel foglalkozni, mert amikor ezt tette

elősegítette a villanyáram fogyasztás növekedését és számokkal, kész eredményekkel lehetne igazolni, hogy ez a valóságban be is következett.

— Megállapítást nyert ugyanis, hogy annak dacára, hogy a fogyasztók száma nem növekedett, a villanyáram fogyasztás emelkedett, amit az újabb annyira elterjedt hálózati rádióknak, villamos háztartási eszközöknek köszönhet, amelyeket legelőször a városi üzlet hozott forgalomba.

— Ma tehát már meglevő, kitűnően prosperáló üzlettel állunk szemben s meggondolandó, hogy beállítsuk-e, vagy sem. Ugyanis, ez az üzlet természetesen hasznos hoz és ezel a haszonnal hozzájárul a város háztartásához, amely összeget egyébként az adózó polgárnak közvetlenül kellene megfizetnie, így pedig azáltal, hogy ott vásárolnak.

Az üzlet beszüntetésével tehát segítenénk az érdekelt kereske-

dőkön, ellenben a város háztartásában egy előállít hiányt valóhonnán el kell teremteni. Ez a valóhonnán pedig ismét csak a polgárság zsebe lehet s végül is, amit elvben megnyerne az a pár kereskedő a révén, elvesztené a polgárság a vámon.

— Még meg kell jegyeznem — bár eszem ágában sincs a villamosmüi üzletének reklámot csinálni — hogy ez a vállalkozás olyan kényelmes feltételekkel árusít, amit magánkereskedő ma s különösen ezeknél a cikkeknel, amelyek n. a. alig lehet keresni, nem tehet meg. A közönségnek pedig jól esik, hogy minél hosszabb részletre vegyen valamit, mert készpénzért úgy sem tudja megvenni. Ma tehát arról beszéltem, hogy ezt a kitünően bevált üzletet megszüntesse a város a polgárság és a város érdekei ellen való és reméljük, hogy a képviselőtestület, amely azzal jött, hogy takarékoskodik és új jövedelmeket keres nem fogja megszüntetni egy már meglevő, hasznosított üzletnek a megszüntetését.

Mohácsi Német Kálmán dr.-t választották meg a Sokackör elnökének.

A Mohácsi Sokacok Magyar Olvasóköre vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen betöltötte az eddig üresedésben volt elnöki tisztet.

Dr. Prakatur Tamás halálával ugyanis a Kör kimondotta, hogy egyelőre nem tölti be ezt a tisztet s még az idei közgyűlésen sem történt a választásra intézkedés. A Kör vezetősége mindenképpen azon törekedett, hogy olyan utódot válasszon dr.

Prakatur örökébe, akiben egyrészt a kör tagok bizalma öszpontosul, másrészt pedig alkalmas legyen kifelé méltóképpen képviselni ezt a hazafias és nemzeti szempontból annyira fontos társadalmi egyesületet.

A vasárnapi rendkívüli közgyűlést Pavkovic György alelnök nyitotta meg, majd Csapics Lukács ismertette az elnökválasztás előkészítésére kiküldött bizottság határozatát. Eszerint a bizottság egyhangulag mohácsi Német Kálmán dr. ügyvédet ajánlotta elnöknek.

A közgyűlés Német Kálmán dr.-t ezek után egyhangulag megválasztotta elnöknek.

Háromtagú bizottságot küldtek az újonnan megválasztott elnökért, akit a Kör helyiségébe való belépésekör Csapics Lukács üdvözölt. Beszédében rámutatott arra, hogy eddig ennek az egyesületnek, mely nagynevű elnökei voltak, akiknek érdemeit Mohács város egész társadalmá isméri. Kéri az új elnököt, hogy ezek nyomán vezesse az egyesületet.

Mohácsi Német Kálmán dr. rövid beszédben válaszolt, amelyben hangsúlyozta, hogy nem a szavak embere s ezért programot nem ad, de biztosítja a közgyűlést, hogy munkájával fogja pótolni a szavakat.

A közgyűlés lelkesedéssel ünnepelte az új elnököt.

Ezután a közgyűlés a Mohácsi Sokacok Magyar Olvasóköre fennállásának 25 éves jubileuma előkészítésével foglalkozott. A negyedszázados fennállást méltó keretben óhajtkák megülni, amely kifejezésre juttassa egyrészt ennek az egyesületnek a jelentőségét, másrészt határkö legyen az új munka megindulásában. A

jubileumi ünnep június hó 29-én, Péter-Pál napján lesz. A jubileumi ünnepségekkel kapcsolatban annak idején bővebb ismertetést közlünk.

~~~~~

Esperantó tanfolyam.

Ma már vitán felül áll egy világnyelv szükségessége. Evszázados viták és kísérletezések előzték meg az eszme megvalósulását, amelyek nagyrészt meddők maradtak a tulhajtott egyéni ambíciók miatt. Egy soha nem képzelt és az egyéni fantázia hatása alatt kitermelt szavakból akartak nyelvet összeállítani és így történhetett, hogy például a «volapük» nyelvet maga a szerzője Schleyer M. sem beszélte. Lassan alakult ki az a felfogás, hogy a tervezett nemzetközi segédnyelv egyszerű, könnyű, a nagy élő nemzetek nyelvéből vett szógyökökből alkossa szótárának alapját, mert csakis így sajátíthatja el mindenki könnyűszerrel a segédnyelvet.

Zamenhof Lajos orosz orvos 1887-ben adta ki a «Lingvo internacia» (nemzetközi nyelv) c. röpiratát Esperanto (Remélő) álnév alatt. A tudományos világ figyelmé feléje fordult és rövid pár év alatt az esperanto ismeretes lett a nyugati nyelvészek körében is. Megindult a vita pro és contra és 1905-ben már megtarthatták az első Egyetemes Esperanto Kongresszust Boulogneban (Franciaország) 800 résztvevővel 20 különböző államból. Az emült évben Budapesten tartották a XXI. egyetemes kongresszust 1255 résztvevővel 33 országból. Egy ilyen esperantista kiránduló társasághoz a mohácsiaknak is volt szerencséjük.

Az esperantó ma már világlajosság, amellyel foglalkozunk

kell. Hatalmas újság és könyvirodalmával mindenüvé eljutott a világnyelv ismerete és terjesztése; a nyugati államok rendszeres esperantó tanfolyamokat tartanak az iskolákban, a közéletben szereplő egyének között és a pályaudvarokon mindenütt feltalálható az esperantó hirdetés is. Az Esperantista Tanítók Világszövetsége 4478 esperantóul tudó tanítót számlál és 37 államban, 712 iskolában 1200 tanító tanítja az esperantó nyelvet.

A külfölddel érintkező vagy érintkezni akaró iparos, kereskedő, utas, kiránduló stb. részére elengedhetetlenül szükséges az esperantó tudása, főleg ha az illető az ország nyelvét kevésbé ismeri. Közepes nyelvtelenségű emberek mérsékelt tanulással is alig 3—4 hónap alatt tökéletesen elsajátíthatják az esperantót. Szinte hihetetlen az a könnyedség, amellyel az esperantó megtanulható. A nyelv szerkezete, szógyökeinek összeválogatása, a kiejtés könnyedsége és dallamossága, amely az olasz nyelvre emlékeztet, rendkívül megkönnyíti a nyelvi tökéletes elsajátítását. Anyira egyszerű a nyelvtan összeállítása, hogy az első tekintetre szinte túl gépiesnek tűnik fel a tanuló előtt és csak később veszi észre a mesterséges nyelv tökéletességeit, amelyek széppé és kellemessé teszik az esperantó beszédet.

A mohácsi esperantisták módját és lehetőséget akarnak nyújtani a mohácsi intelligens közönségnek, hogy az esperantó segédnyelvet megismerhessék és elsajátíthassák, ezért egy három hónapos esperantó nyelvtanfolyamot rendeznek, ha megfelelő számú hallgató jelentkezik a kursusra. A tanfolyam megbeszélése és a tanulási program

TÁRCA.

Az édesanya.

Irta: egy nagy gyerek.

Ugy jöttem a világra, mint mindenki más. Törékeny, zsenge testtel, üres, szunnyadó lélekkel. A világ eseményei nem érdekelték, de még a pletykák sem. Aktiv életmegnyilvánulásaim és érdeklődésem igen szűk térre szorítottak. Mondhatnám egyetlen egy térre: a táplálkozásra. Minden kisgyerek gastronomus és kizárólag az. Élettevékenységem e köré csoportosultak. Fül-siketítően ordítottam, ha éhes voltam és szuszogva hosszúkat aludtam, ha jóllaktam. A lelkem egyáltalán nem vétette észre magát. Szunnyadt. Érzéketlenül és tarthatatlanul. Üres fehér lap volt, melyre semmi sem volt még ráírva. Az Isten képmása rá volt ugyan vésvé, de az is másvilági észrevétlenséggel, finomsággal és megközelíthetlenséggel.

Az első kép, ami a világból a lelkemre rávetődött, egy nő képe volt, ki sokszor, nagyon sokszor hajolt a bölcsőm fölé és minduntalan megigazitotta fekhelyemet. Oly gyöngéden, hogy alig-alig éreztem. Gyakran megsimogatott és keze oly puha és selymes

volt, mint az angyaloké, akik az égből simogattak lelkemet, mielőtt a földre jöttem. És sokszor megcsókolt. Csókja lágy és bársonyos volt, mint a jó Isten sugaras, gyöngéd tekintete, mikor még a lábainál feküdtem és rám nézett. Angyalokat látó álmaimból, ha felébredtem, mindig az ő fényes, simogató tekintetével találkoztam gyöngé szemem és ez a tekintet oly szép és meleg volt, mint a nyári napsugár. Jó éreztem magam és akármilyen picike és tehetetlen is voltam, nem félttem, pedig gyakran láttam egy állatot, melynek a szeme ravasz volt és lépte nesztelen. És egy másik nagyobb állatot, mely mindig a nyelvét lógatta, nagy fogai voltak és a farkát csóválta. Mégsem félttem. Hisz ott volt mellettem az Édes. Csak később tudtam meg, hogy ezek az állatok a Cicelke és a Zsoli volt. Ezt a Zsolit később nagyon szerettem, ő is engem és sokat lovagoltam rajta. De ekkor még nem ismertem őket. És senkit sem. Csak az Édest, akit mindig mindig mellettem volt. Volt aztán még valaki, akit sokszor láttam, de az nem volt mindig mellettem. Ha hazajött, mindig odaállt az Édesem a bölcsőm elé és akkor sokáig néztek engem és boldogan mosolyogtak. Ő is mindig megcsókolt, de a csókja nem

volt oly lágy, mint az Édesé és sokszor megsúrtta arcomat. De meleg volt és jólesett. Ki is vett sokszor a bölcsőmből a karjaiba és játszott velem, de nem sokáig, mert az Édes kivett a karjaiból és azt mondta neki tréfás haraggal, hogy medve és hogy ügyetlen. Azután az Édes vett karjaiba, de neki nem volt bajusza, amit meghuzhattam volna. A bajszos ember nevetett és megcsókolta az Édest. Kedvesek, gyerekesek, drágák voltak. Néha énekelt is a bajszos ember, de az Édes mindig elhallgattatta. És ha fölébredtem, odaült a bölcsőmhöz és ő énekelt. Éneke oly halk és szép volt, hogy a szívemig hatott és álmotündérek röpködtek az énekében. Utánuk röpködtem és újra elaludtam. Máskor ráncos volt a bajszos ember homloka. Azt hittem, haragszik. Pedig nem haragudott, mert az Édes odament hozzá, átölelte a nyakát, megcsókolta és letörtötte a ráncokat a homlokáról. Szerette a bajszos embert és engem is és mindkettőnkre vigyázott. Jó volt és gyöngéd. Szerettem volna köszönetet mondani neki, de persze beszélni még nem tudtam. Még gondolkodni sem nagyon. Átöleltem hát a nyakát és pici arcomat, az arcához szorítottam. Ugy örült olyankor és boldog volt.

És egyszer aztán kimondtam gyámoltalanul, gúgyögve, ami már régóta benne égett a lelkemben. Először és semmiesetre sem tisztán és érthetően e szót: anya. És nagyon elbámultam, mert egyszer sírt, egyszer nevetett az Édes. Elvitt először a bajszos emberhez, aki dolgozott, azután sok felé és sok emberhez és mindenütt azt kérdezte tőlem: ki vagyok én kicsikém? És én mindig azt mondtam: anya, mert mást nem tudtam. És oly büszke volt rám, mindha beszédet mondtam volna...

Ő volt az, aki azután lassan tele írta nyiladozó lelkem üres fehér lapját imádsággal, Isten — és emberszeretettel, aki megtöltötte szívemet érzéssel, megmutatta mindig a helyes és jó utat, félretolt az utamból minden követ, nekem juttatta mindig a legjobb falatját, velem örült örömben, velem könnyezett bánatomban és végigkísérté életutamat aggodalommal, lemondásokkal, jó tanácsokkal és meleg szeretettel. Az anya. Nem modern anya. Az édesanya. Az édesanya.

Szive itt lüktet a szívemben, képe itt él a lelkemben. Kitérülhetetlenül, felmagasztosulva, a hála és szeretet virágaitól környezetten.

összeállítása f. hó 29-én kedden délután 6 órakor lesz a Pobisch-féle vendéglőben. Az érdeklődőket szívesen látják a mohácsi esperantisták.

Az utolsó láng, mely az emberből fellobban.

Bécs, 1930 április hó.

Egy szomorú vasárnap délutánján gondjaimban elmerülve mellékesen latolgatom azokat a helyeket, melyek talán alkalmasak volnának egy mindig új és érdekes után vágyódó ember lelkének kielégítésére, de sajnos a mai borult és ködszreható idő oly nagy rezonanciát váltott ki a lelkemből, hogy igazán megdöbbenve kerültem szembe saját akaratommal. Bár máskor ezt az érdekes találkozást nem vettem volna figyelembe, de mivel ugyanis ráértem kicsit, kérdést intéztem önmagamhoz: hát hova menjek? A válasz nem hagyott magára sokáig várni, hanem mintegy pillanatok alatt jelent meg lelki szemeim előtt: Krematórium.

Tényleg ez a kérdés többször izgatott, hogy milyen lehet egy krematórium, melyben az emberek utolsó kézzelfogható földi alakjuktól bucsut mondanak és a bibliai mondásnak híven „Porból lettél, porrá leszel” pillanatok alatt valóság lesz.

Ebben a gondolatban elmerülve foglaltam helyet egy 71 es vilamos zugában. A házakat csak mintegy ködszítán keresztül láttam. De nem is igen érdekelték. Majd a végállomáson kiszállva — dacára, hogy még nem jártam erre — biztos lépésekkel haladtam egy külsőleg várszerűleg épült monstrum felé s nem is csalódtam, miről meggyőzték azok a falakban elhelyezett kis szelencék, hasonlóak a mi lugasainkban elhelyezett kis virágcserepekhez. Majd lassu léptekkel, szorongó szívvel s komor lélekkel megérkeztem a krematórium főbejáratához, mely olyan, mint egy templom bejárata. Beérve a ceremónia terembe, önkéntelenül az oltárt keresi az ember, mivel az egész olyan benyomást kelt kupolás építkezésével, színes ablakaival és kétoldalt egymásután sorakozó pad-soraival. Közvetlen a bejárat fölött van egy hatalmas, tizianvörös kép, mely egy anyát ölben ülő két gyermekével ábrázol s ugyan csak egy ekkora tizianvörös kép díszlik a bejáratl szemben, mely ősz ember boruló férfiút ábrázol: az egyik az élet, a másik a halál.

Közvetlen a padok előtt köz-

pen egy téglalap alaku mélyedés van, kétoldalt nyíló fedővel ellátva. A bucsuztatás orgonaszóval történik, majd a két fedő felnyílik és egy asztal tárul elének, melyre a koporsó lesz helyezve. Fentről csak ez látszik, ha a dolgot jobban akarjuk megfigyelni, úgy legalkalmasabb, ha lefáradunk az «alvilágba», ahol a cselekmény tovább folyik.

Leérve egy hatalmas kemencét találunk három különálló nyílással és külön chamottfalazással, itt a hőség elég nagy, hisz a hamvasztók 1200 C-ra vannak felhevítve s nyílásaik dupla ajtókkal ellátva. Ugyanakkor sikerült megtekintennem egy teljesen kihűlt kemencét is, melynek belső férőhelye csak akkora, hogy egy koporsó tud elférni benne, aul rostélyal ellátva, mely alatt lég-huzam segítségével oszlatyoztatik a megmaradt hamumennyiség; mégpedig a megmaradt csont-hamu egy hengeralaku bádóg dobozba hull, melyen a halott neve és adatai fel vannak jegyezve, ezt az égetés után, ami kb. 1½ órát vesz igénybe — a hozzátartozóknak átadják elhantolás végett. Ezután megnéztem egy kemencét, melyben az előző nap lett hamvasztva, kerek nyíláson benézve az egész kemence még vörös volt. Végül pedig az a kemence, melyben akkor hamvasztottak, vakító fehér volt. Most azonban visszatérve oda, ahol az előbb elhagytuk a koporsót alulról csak egy cső látszik, melynek a tetején az asztalka van s ez a cső víznyomással lesz felemelve, ugyanugy leengedve. Bucsuztatás után az asztalt koporsóval együtt leengedik, ugyanakkor a felső tető az elhantoláshoz hasonlóan lezáródik s örökre eltűrik a szem elől. Mikor az asztal leérkezik a koporsót egy sinen szaladó kocsira helyezik, mely emelőkar segítségével fel és lecsuztatható, a ráhelyezett koporsót becsuztatják a kokszal 1200 C-ra fűtött kemencébe, majd az emeltyűt leengedik és a kocsit kihuzva az egész kemence légmentesen zárva van.

Ezután tíz percig nem engednek benézni, mert addig minden lángol s azután két hozzátartozó benézhet, hogy véget vessenek annak a mende-mondának, mely a nép száján van, hogy az elégetett halott felül fekhelyéből.

Ezen temetési módozat tényleg nagyobb hatást és félelmet vált ki az élők körében a halál iránt, mint a régi szokás szerinti. S ezzel a furcsa érzéssel gazdagodva hagytam el a krematórium mogorva épületét.

A sirok közül figyelmemet különösen egy kriptaszerű családi

sirbolt ragadta meg; az egész egy falban van elhelyezve, az előtérben egy hatalmas szellemalak emelkedik ki tiszta fehér márványból, a háttérben pedig virágos lugas, emberfej nagyságu zöldes-piros, sárgás és piros tulipánokkal, majd legfelül egy fehér márványból, melyben egy halott hamvai pihennek örök nyugalomban.

Kiérve ebből a sirkertből nemcsak jobban meggyőződtem várszerűségéről, de egy olyan várról, melyben valami tulvilágiasság van s elhamvasztott testek lelkei küzdenek az örök életért.

Merkner Gyula.

*****

Léleküditő.

(Apróságok nagy emberek életéből.)

A munkában kimerült test és lélek szívesen szórakozik, amikor vasárnap néhány percet szentel a szellemi felüdülésnek anélkül, hogy ez nagyobb munkával járna. Ezt a célt szolgálja eme új rovatunk, melyben nyújtani akarunk valami olyat, amely könnyen emészthető és amellelt épületes és édes magyar nyelvünk életébe enged bepillantani. De egyuttal esetről esetre emléket állítunk nemzeti nagyjainknak, ahányszor ebben a rovatban néhány pillanatra foglalkozunk velük. Ezzel tartozunk magunknak és azoknak, akik csonkaságunkban egyedüli értékeink maradtak és magyar névnek sok-sok dicsőséget szereztek.

A griffmadár és a kétfejű sas.

Gróf Eszterházy Károllyal, a híres egri püspökkel többször évődött II. József, a magyar nemzet kalapos királya. Egy alkalommal megpillantván az Eszterházyak címerében levő griffmadarat, a következőt tőle:

— Mondja csak gróf ur, hol teremnek ezek a furcsa madarak?

— Ott, felséges uram, ahol a kétfejű sasok, — válaszolta Eszterházy, a Habsburgok címerére gondolva.

A császár, — úgy mondják, — nem volt kíváncsi bővebb magyarázatra.

A magyar anyák.

Az 1866 iki porosz-osztrák háboru idején második ujoncozást akartak az osztrákok Magyarországon elrendelni.

— Az lehetetlen, — mondotta Deák Ferenc az osztrák hadügyminiszternek.

— S miért volna lehetetlen? pattant fel a hadügyminiszter.

— Csak azért, — válaszolt a haza bölcse az ő közismert nyugodtságával, — mert a magyar

anyák egy évben csak egyszer szülnék.

S nem ujoncoztak.

Hogy ismert egymásra két magyar ember külföldön?

Vámbéry Ármin, a jeles utazó és tudós és Kmetty a 48-as honvédtábornok évek óta ismerték egymást Stambulban (Konstantinápoly.) Sokszor összejöttek, de mindkettő tökéletesen muzulmánok hitte a másikat. Török neveik voltak, törökül beszéltek, es senki sem volt, aki felvilágosította volna őket, egymás származásáról.

Egyszer aztán Kmetty meghalott, hogy az ő tudós effendije, barátja, magyar ember, megszólítja hát: Azt beszéljük, hogy Ön magyar születésű, az nem lehet. — Fenét nem lehet, — feleli Vámbéry.

— No, már ha a fenén kezdi, akkor látom, hogy hazámfia.

Oly messze van tőle, mint Makó Jeruzsálemtől.

Egyike a legrégebb szállóigéknek, mert hihető, hogy II. Endre királyunk 1217-iki kereszties hadjáratának idejéből való. Egy jeles kutatónk így magyarázza meg ezt a dologot, hogy midőn II. Endre kereszties hada Dalmáciába ért, egy Makó nevű ittas katona már Spalató városában azt hitte, hogy Jeruzsálemben van és Spalatót tisztelte Jeruzsálem gyanánt.

Az incselkedni akaró emberek — a makóiak boszantására —, így változtatták meg ennek eredetét:

Mikor a király keresztieseket gyűjtött, a makóiak állítólag azt mondták: Nem megyünk, mert Makó igen messze van Jeruzsálemtől. A történelem azonban segítségére siet a derék makóiaknak, mert a történelem tanubizonysága szerint Makó neve ebben az időben, amelyben ez a szállóige eredetét veszi, még Felveinök nevet viselt, tehát nem akarta a derék makóiak vitézséget neveltségessé tenni.

Belé veszett, mint Bertók a csikba.

Bertók abban az időben, mikor Magyarországon a vendégfogadók még ismeretlenek voltak, és az utas embernek az eleibe akadók adtak szállást, magyar csikot vitt eladni Bécsbe, roppant hasznot remélvén ebből. Hallotta, hogy e városban külön vendégfogadó van, ahol szívesen látják az utasokat. Beszállott tehát a fogadóba, ahol a fogadós gazdag vacsorával, majd ebéddel látta el, lovainak bőven adott abrakot, szénát, hogy csak tessék, mint otthon. Bertók azt hitte, hogy mindez ingyen, vendégszeretből van, mint Magyarorszá-

Ugy-e Ön is meguntta már a telepekkel való örökös bajlódást és szeretne egy hálózati készüléket, mely minden gondtól mentesít, mert bekapcsolása úgy történik, akár a villanyvasaló. De nem tudja, mit csináljon régi készülékével?

Cserélje be VESZTERGOMBI-nál! A legmagasabb árért átveszi és kicseréli hálózati, melyre egy évi garanciát vállal.

Hallgassa meg a legújabb VESZTERGOMBI készüléket! Semmi hálózati bugás nincs, gyönyörű hang, tetszetős kivitel! **Külföldi állomások vétele antenna nélkül!** — Árak olcsóbb, mint gondolná! —

VESZTERGOMBI rádió vállalat

Telefón 113. Mohács, II. Lajos u. 28. Telefón 113.

gon, és többször dicsérte a fogadóst: Be jó ember német Uram! De az istenáldjon mondó és a szives vendéglátásért hálálkodó Bertókot a fogadós aztán nem akarta csak úgy elereszteni, s mivel a csik árából nem futotta ki a fizetség, zálognak fogta szerkerét és négy lovát. És mert a nyomorúság nem jár egyedül, mikor a mi jámbor emberünk Magyarország felé törtetve a Lajta hidjához ért, be is csútlak, mert 24 krajcár vámot fizetni nem tudot. Ekkor így kiáltott fel Bertok: Mégsem bolondság magyaroknak lenni.

— **Mihálffy Vilmos** Mohácson és környékén. **Mihálffy Vilmos** államtitkár, országgyűlési képviselőnk szombaton és hétfőn ismét Mohácson tartozkodik és panasznapokat tart. Ezen a két napon bármikor **Schmidt Lajos** lakásán fogadja a jelentkezőket. Vasárnap délelőtt Udvar és Kölkedet, délután pedig Lánycsók és Hercegszabart látogatja meg s ott is panasznapot tart. A többi még hátralevő községeket legközelebbi Mohácsi tartozkodása alatt fogja felkeresni.

— **Feltámadási körmenet.** Szombaton délután esősre, borura fordult az idő s ez nagyban csökkentette a feltámadási körmeneten résztvevők számát. Így is mint egy háromezer ember jelent meg a belvárosi körmeneten, amelyet dr. **Kápolnai Zsigmond** esperes plebános vezetett. A körmenet legnagyobb része például redben vonult fel az előirt utakon, sajnos az asszonyokat még mindig nem sikerült a rendre nevelni és ez sokat ront az inpozans körmenet ünnepe fényéből.

— **Új járásbíró.** A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére **Handler Ottó** dr. bajai járásbírói jegyzőt a mohácsi járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki.

— **Halálozás.** **Horváth Ignác** né sz. bővízi és bodolay Molnár Mária életének 58 ik évében Szekszárdon f. hó 17-én meghalt. Temetése a város társadalmának általános részvétele mellett f. hó 19-én volt. Az elhunytban dr. **Horváth István** folyamóorvos édesanyját gyászolja. — F. hó 22-én 84 éves korában elhunyt özv. **Gulyás Istvánné** sz. Rostyák Teréz. Temetése csütörtökön délután volt. Az elhunytat **Vorisek** és **Zsuzsits** családok gyászolják.

— **Kecskés Ferenc** fazekas mester, a mohácsi iparosság közszereiben élt tagja f. hó 23-án, életének 72-ik évében meghalt. Temetése csütörtökön délután volt, amelyen a mohácsi iparosság nagy számban jelent meg. A temetésen résztvettek a polgári iskola fiuosztályai is. Halálát özvegye, fiai **Kecskés Károly** lelkész és **Kecskés Lajos** polgári iskolai tanár és kiterjedt rokonság gyászolja. — Pénteken délután 6 óraker életének 75. évében meghalt **Csernyánszky József**. Temetése vasárnap délután 4 óraker lesz. Az

elhunytat a **Csernyánszky, Balogh** és **Reberics** családok és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **555 P a Credo zászlóra.** A Credo zászlóra a gyűjtés mind erőteljesebben folyik; az elmúlt héten már 555 pengő gyűlt össze.

— **Buzaszontelés.** Pénteken reggel 6 óraker indult az évente szokásos buzaszontelő körmenet. A szent misét és a szertartást **Németh István** segédlelkész tartotta, **Mihalecz Ferenc** s. lelkész és **Pásztor** Endre hitoktató segédletével. A körmeneten, amely az idén az Alsómezőre ment ki a hívek nagy számban jelentek meg.

— **A Magyar Rokkantségélyző és Nyugdíj-jegyet** mohácsi 25. sz. fiókja folyó hó 27-án, vasárnap délután 3 óraker a Tóth-féle vendéglőben levő egyleti helyiségében választmányi ülést tart. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel a választmányi tagok minél nagyobb számban való szives megjelenését kéri az elnök.

— **A Crédó férfilegyesület taggyűlése.** Április hó 28-án este fél 9 óraker tartja a Crédó egyesület szokásos taggyűlését, melyre ezután is meghívja az elnökség a tagokat. A gyűlés a kat. Legényegyletben lesz. Lehetőleg mindenki jelenjen meg a gyűlésen.

— **Sportfilm az Omniában.** Csütörtökön a Levente Egyesület és a M. T. E. rendezésében nagy-szerű sportfilm ment az Omnia mozgóban. A film célja a sport-szeretet fejlesztése és a különféle sportágak bemutatása. A vásznon sorra kerültek az atletika alapelemei, a labdarugás, a F. T. C. treningje, az 1927. évi osztrákmagyar mérkőzés, 1929. évi atletikai bajnokság, a magyar válogatott víziló treningje s az 1929. évi Klebelsberg kupamérkőzés jeleneti. Szomoruan kell azonban megállapítanunk, hogy a közönség feltűnően távortartotta magát az előadásoktól olyannyira, hogy a délutáni előadást meg sem lehetett tartani. Este is azonban a páholyok teljesen üresen maradtak bizonyítva, hogy éppen azok hiányoztak, akiknek az ifjúság részére és érdekében pártolni kellett volna ezt a vállalkozást. Még egy igen kirívó jelenség volt, amelyet nem lehet szó nélkül hagyni. Miután a film előadása nem üzleti vállalkozás volt, a rendezőség egy jómódu mohácsi kereskedő fiát kérte fel a zongorával való kíséretre, aki ezt meg is ígérte, de az utolsó pillanatban azzal állott elő, hogy csak tíz pengőért hajlandó játszani. Az eljárás a sportvezetők nagyon megbotránkoztsk és súlyosan elítélték azt. Az utolsó pillanatban kellett gondoskodni zongorakiséretől s elismeréssel kell adóznunk **Artner** Lujzárnól, aki díjmentesen a legnagyobb készséggel vállalta a zenekíséretet.

— **Utazási igazolványok az árumintavásárra.** Az árumintavásárra kedvezményes utazáshoz szükséges igazolványok megérkeztek s P 3:20-ért az Ipartestületen **Márton** János jegyzőnél kaphatók. Az igazolványok 50%-os menetdíjkezdvevényre és állandó ingyenes belépésre jogosítanak az árumintavásár összes helyiségeibe.

— **Öngyilkosság.** Szombaton délután lakásán felakasztotta magát özv. **Breuer** Mórné sz. **Schwarz Etel.** Mire hozzátartozói rátaláltak már halott volt. **Breuer** már évek óta súlyos gyomor baj kinezta s ez vitte rá az öngyilkosság gondolatára.

— **Gépjárművezetők orvosi megvizsgálása.** Az államrendőrség a következő hirdetményt adta ki: Figyelmeztetem a gépjármű és motorkerékpár vezetőket, hogy a 250.000/1929. B. M. rendelet 76. § 5. pontja értelmében kötelesek magukat minden három évben, a **közhasználatu gépjármű vezetők** minden évben orvosi vizsgálatnak alá vetni. Felhivom tehát mindazon a pécsi járműkerületben (Baranya-Somogy-Tolnamegyék és Baja város területén) lakó magánhasználatban levő gépjárművek (motorkerékpárok) vezetőit, kik vezetői jogosítványukat 1927. év december 31-ét megelőzőleg, továbbá azon **közhasználatban** levő gépjárművek vezetőit, kik vezetői jogosítványukat 1929 december 31-ig bezárólag **szerezték** meg, az orvosi vizsgálat megejtése végett a m. kir. rendőrség pécsi kapitányságának Pécssett a Városháza felmeletén levő helyiségében 90 napon belül jelenjenek meg. Az orvosi vizsgálatot a kirendelt orvosok a hétköznap minden kedd és péntek hétköznapján délelőtt fél 10—11-ig, csütörtök hétköznapokon pedig délután 3—4 óráig tartanak. A vizsgálatra jelentkeznek az alábbi dolgokat kell bemutatni: 1. vezetői jogosítvány, 1. darab pontosan kitöltött betétlapot, 3. a pécsi m. kir. rendőrkapitányság házipéntzárnál a 3 P, azaz három pengő orvosi vizsgálati díj befizetését igazoló elismervénynt. Ha az orvosi vizsgálat a gépjármű vezetőt alkalmasnak találja e körülményt a hatóság a vezetői jogosítványon feljegyzi. Az orvosi vizsgálaton való megjelenésnek elmulasztása vezetői jogosítvány érvénytelenítését vonja maga után. Pécs, 1930. évi április hó 8-án. **Török** s. k. m. kir. rendőrfőtanácsos, kapitányság vezetője.

— **A jó magyarok...** Kiváncsiak lennénk, hogy a szerbek, a horvátok túrnék-e azt, amit mi magyarok egész természetesenek találunk, t. i. hogy az utcákon mindenhol idegennyelvű feliratok, cégtáblák, figyelmeztetések stb. legyenek. Nem is beszélünk a németekről, ahol még a kenetlen koci nyikorgása is csak német lehet s talán éppen ezzel a következetességgel érték el, hogy nálunk sem tűnik fel, hogy a német felirat annyira otthonos. De talán a némethez hozzászoktunk valahogy, ellenben most már különféle „Garagoile“ „Oil“ meg ki tudja miféle szavakat lát a szegény magyar atyafi, aki először is csendesen mond valamit, aztán gondolkodik, hogy mit is jelent ez tulajdonképen. Nem lenne helyes, ha a magyar kereskedő azt követelné, hogy az idegen gyár, ha már itt akarja eladni az olaját, gummiját, autóját, legalább magyar reklámokat küldjön, ha már küld...?

— **Szurkálás Kölkeden.** Nagy-

pénteken délután az egyik vendéglőben több fiatal ember mulatott. **Kántor** István többekbe belekötött s már nagyobb verekedés lett volna. **Demeter** József látva ezt békíteni kezdte, de ekkor **Kántor** késével nekitámadt. Szerecsére azonban csak kisebb szúrást ejtett a kezén. Az eljárás megindult.

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Hires nőorvosok a leg-nagyobb elismerés hangján írnak a valódi **Ferenc József** vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A „**Ferenc József**“ keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Halálosvégű csónakázás Dunaszekescsón.** Husvét hétfőn este 8 óraker szomorúvégű szerencsétlenség történt Dunaszekescsón. Egy csónak iparkodott a szigeti oldalról a község felé, amikor kb. 20 lépésre a parttól egyszerre sülyedni kezdett a csónak. A benlevők kiáltozására a halászok siettek a fuldoklók felé, akik közül sikerült hatot megmenteni, azonban **Schmidt** Károly 25 éves bajai szakaszvezető és mennyaszszonya **Gombos** Ilona a Dunába fulltak.

— **A leventeintézmény ellen igazott.** **Háy** Sebestyén lánycsóki bábogós mester a napokban találkozott **Kuraky** István lánycsóki ny. csendőrmester, levente főoktatóval, aki előtt, miután fia több ízben nem jelent meg a leventeoktatáson azt mondta, hogy ha meg merik büntetni felrobbantja az egész leventeintézményt. Majd több, a leventék ellen sértő kifejezést használt. A csendőrség megindította az eljárást ellene.

— **Felhívás a rokkantakhoz.** A Hadirokkantak hadiárva és hadiözvegyek mohácsi fiókjának a vezetősége felhívja mindazon tagjait akik a fagyaltnak utcai árusítására vállalkoznak, vagy a földmérésnél munkát vállalnak jelentkezzenek vasárnap délelőtt fél 11 órától 11 óráig a városházán dr. **Bartok** jegyző ur szobájában.

Vendéglősök figyelmébe!

Papirszalvéta, minden
nagyságban és árban
legolcsóbban kapható:

FRIDRICH OSZKÁR
könyvkereskedésében

Mohács Telefon 76.

— A mohácsi lovasleventék gyakorlata. A mohácsi lovasleventék husvét hétfőjén a környéken nagyobb lovagló gyakorlatot végeztek. Bejártak Lánycsók, Barc, Szajk, Németbóly, Nagygyárád, Majs, Sátorhely és Kölked községeket. A Gyarmathy dr.-al az élen lovagló leventéinket mindenütt nagy szeretettel fogadták. Különösen Majs község várta nagy szívességgel a leventéket. Dr. Körömy László körjegyző és a községi előljáróság fogadták a község nevében a leventéket. A fogadtatásra a leventezenekar és az egész község összegyűlt, majd a fiukat kedves vendégszeretettel megvendégelték. Este volt már amikor a kis lelkes csapat visszatért Mohácsra.

— Panaszos levél. Vettük az alábbi levelet: *Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!* Hat esztendeje annak, hogy Mohács nagyközség városá alakult. Ezen tény folytán több kevesebb városi jelleg már mutatkozik is a város arculatán. Van államrendőrség, új városháza, aszfalt, utcai villanyvilágítás, kész a házszámzás, sőt a város fásítása és parkozása is szépen halad és még sok-sok olyan hasznos ujtás van, amit a városá alakulás hozott magával és ami az ide érkező idegeneknek is azonnal szemet szur. Nem tudom azonban elképzelni, hogy husvét hétfőn este mit gondolt magában az a jámbor vidéki, aki az estéli vonattal — esetleg csomagokkal megrakodva — Mohácsra érkezett s kocsi vagy egyéb alkalmatlanság után kutatott, hogy az állomástól talán jó néhány kilométernyire hajtasson. Bérkocsi, vagy bérautó nem volt a láthatáron. Ünnepe után igen sok utas volt s magam is fültanuja voltam, hogy mennyien érdeklődtek kocsi után. Nem egy, de három kocsi sem lett volna elegendő és egysem volt. Nem értem, hogy miért panaszkodnak folyton a bérkocsisok? Miért nem tartanak legalább felváltva inspekciót? Amióta autóbusz járat van, az utazók ugyanis Pécsen töltik az éjszakát. Ha pedig ilyen esetek előfordulnak akkor nem csodálom, ha irtóznak Mohácsra jönni. Mit mondanak rólunk sokkal, de sokkal kisebb községekben, ahol állomáson mindig van kocsi? Az illetékesek szíves figyelmébe ajánlom ezen dicstelen állapotot. Fogadjon szerkesztő ur soraim közléséért köszönetemet. *Aláírás.*

— Budapestben legolcsóbb szobák és legjobb ellátás a vidéki tisztviselő, gazdálkodók, kereskedők stb számára. Napi 4 P-től 6 P-ig. (Lakás, reggeli, ebéd, vacsora stb.) havonta 100 P-től 180 P-ig. Atutazó szobák. Ajánlatos érkezést levelezőlapon bejelenteni. *Tisztviselő-otthon.* Podmaniczky ucca 41. Teréz-körút és Nyugatinál. Tel.: Aut. 131—87.

— A Dunafürdő Egyesület közgyűlése. Vasárnap délelőtt 10 órákor a városházán, határozatképtelenség esetén május hó 4 én tartja a Dunafürdő Egyesület közgyűlését.

— Az ebzárlat körül. Kaptuk a következő sorokat: A Mohácsi Hirlap múlt heti számában az ebzárathoz fűzött észrevételekhez én is szeretnék valamit megjegyezni. Állítólag tényleg a

szigeten történt valami. Kutyaharapás-e, vagy mi egyéb azt én nem tudom, de azt tudom viszont, hogy a kutyának a szigetből átjönni igen bajos. Először is jegy nélkül senki a kompa be nem mehet. Erre nagyon is ügyelni tartoznak a kompanyel stb. Ehhez még aztán hozzá kellene tenni, hogy arra is ügyelni tartoznak, hogy a t. kóbor kutyák még jeggyel sem jöhessenek át s azt hisszük sikerül is meggátolni azt, hogy a veszettség a szigetből Mohács városába átsétálgasson. A sziget annyira különálló valami ebből a szempontból a várostól, hogy pld. azt jobban megértenénk, ha a hatóságok a lánycsóki, vagy kölkedi veszettség miatt rendelkeznek el az ebzárlatot, mint a mohácsi szigeti miatt, mert onnan a veszett kóbor kutyák minden további nélkül, sőt jegy nélkül is eljöhhetnek, míg a szigetből ez nem lehetséges. Szerkesztő Urnak megköszönve, hogy soraimnak helyt adott, az illetékesek figyelmébe ajánlom az elmondottakat: *Egy városi kutyabarád.*

— A hivatalos nyelv. A város egyes helyein a következő ékes magyarsággal készült felírás látható: *Kerékpár és motorkerékpár áthajtása tilos.* Hát ha csak áthajtani tilos a kerékpár és a motorkerékpárt az nem baj, akkor egész nyugodtan tovább is ott kerékpározhatnak, azok, akiknek jól esik. Ha ellenben hivatalos hatóságai ennek kiírásakor mást gondoltak, tudniillik azt, hogy ott kerékpározni, vagy kerékpárral áthajtani nem szabad, akkor jó lenne a hivatalos szöveget magyarra fordítani.

— Lengyel légionisták találkozója. A május 3-iki lengyel nemzeti ünnep kapcsán a háború befejezése óta először adnak találkozózt egymásnak azok, akik a háború alatt lengyel légióban szolgáltak magyar részről. Ez a bajtársi összefogás Budapestén május 3-án este, és 4-én lesz megtartva és beilleszkedik a Magyar Lengyel Egyesület, illetve budapesti lengyelek által rendezendő ünnepségekbe. Bácsy Lajos, Poputh Miklós, Petrovics Zoltán, Szigut Ede, Serminszky János a rendezőség nevében kéri azokat a volt legionistákat, akik eddig még nem jelentették be csatlakozásukat, valamint a találkozóval való részvételüket — irjanak Miklósi Ferdinánd Leóhoz, Budapest, X. Szabóki u. 58.

— Parkosítás stb. Mihály téren. A belvárosi templom mögött, ahol eddig pocsolya, vagy sár diszlett ujjában szép kis parkocska készül. A parknak, amely bár nem készült el teljesen s most is már egészen más szint ad ennek a városrésznek, — külön érdekesség, hogy azt *Harczi Sándor* kőműves mester a saját költségén készítette, jó volna ha még többen akadnának, akik a szép iránti szeretetüket így juttatják kifejezésre, akkor a város hamarosan virágos és szebb lenne.

— Sinkomp lesz Baja és Bátaszék között. A Tolnát és Bácskát összekötő baja-bátaszéki műút munkálatai a befejezéshez közelednek. A Dunán való átkelés egyelőre még nincs megoldva, de minden valószínűség szerint sinkomppal fogják a közlekedést

lebonyolítani. Ez pedig úgy történik, hogy a mostani vasúti sín-pár mellé kiegészítő sínpart építenek, amelyre az ut felvezet s innen egy ugynevezett sinkompra kerülnek a járművek, amelyeket vonatmentes időben és pályán motorral, vagy kötélorsóval visznek át a Duna másik oldalára.

— Május elején megkezdik a felmérési munkálatokat. Megírtuk annak idején, hogy a város vezetőségének, élén dr. *Margitay* Lajos polgármesterrel sikerült elérni, hogy a város határát felmérjék. Ezzel az ingatlanulajdonosok régi vágya teljesül, mert a helyszíni felméréssel teljesen rendezik a határt, a sok apró parcella, amely bár egymás mellett volt, mégis külön számmal szerepelt megszűnik és egy szám alatt kezelik. Új térkép is készül ezzel s jó hosszú időre ismét rendezett lesz a telekkönyv is majd. A felmérés egész nyáron tart s minden darab földet felmérnek. A munkálatok vezetője mindig értesíteni fogja az érdekelt tulajdonosokat, akiknek érdekük lesz, hogy azon a napon a helyszínen legyenek Gondoskodás történik azonban arra is, hogy ha valaki még sem lehet ott, a helyzettel ismerős megbízott fogja az érdekeit megvédeni.

— Ötven munkást keresnek a felméréshez. A város gazdasági ügyosztálya ezutal is felhívja a munkanélkülieket, hogy május elején kezdődő felmérési munkálatokhoz jelentkezzenek. Miután sürgős a munkások felfogadása 48 órán belül kell jelentkezni. Ötven munkást fogadnak fel, akik a felmérő mérnökök segítségére lesznek. Jelentkezni lehet a városházán I. emelet 38. ajtószámánál. A felfogadásnál elsősorban teljesen szegény, ingatlannal nem rendelkező és nagyobb családú munkások vétetnek figyelembe.

— Ezzel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy csak Beck párti munkásokat fogadnak fel, amire szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy a város vezetősége nem párt, tehát semmiféle párt szolgálatában nem áll. A munkások felvétele csak a rátermettség és ráutaltság figyelembevételével történik s ezt a két elvet a legszigorúbban be fogják tartani.

— A gyümölcsös tavaszi és nyári permetezését ismerteti a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közül a tavaszi fagyok elleni védekezésről, a férgek cseresznyéről, a szőlőtörök ártólásáról, a rózsá permetezéséről, a földi bolhák irtásáról, az egyényári virágokról, a szőlő lugsáról, a szamóca kezeléséről, a nemesgesztenyéről stb. A dűsan illusztrált lapokból egy alkalommal a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) díjtalanul küld mutatványszámot.

— Anyakönyvi bejegyzések szerint 1930. évi április hó 19. től 1930. április hó 26. ig. *Születések:* Bubreg György, Verbán János, Cselinác György, Balázs Irma, Szemelácz Erzsébet, Dobler Jakab, Csigi János György. *Házasságkötések:* Kubatovics József és Csóka Julianna. *Halálozások:* Özv. Breuer Mórné 60 éves, Horváth Ferenc 90 éves, Czigler József 69 éves, Zsuzsics Mátyás 43 éves, özv. Lakatos Ferencné 75 éves, Kecskés Ferenc 72 éves, özv. Gulyás Istvánné 84 éves, Varga Péterné 35 éves, Jekl Mátyás 85 éves, Szébeni Erzsébet 3 hónapos.

SPORT.

Felhívom a játékosok figyelmét, hogy április 27-én, vasárnap délután fél 3 órákor a Schaffer-szállóban tartandó *játékos értekezleten* feltétlenül jelenjenek meg. A megjelenés kötelező!

V. Szőnyi ügyv. alelnök.

Felelős szerkesztő:
ZSUZSITS ANDRÁS.
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR.

NYILTTÉR

Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség).

Fáth Paucika
és
Boda István
Kovácsovics Bözsike
és
Boda László
jegyesek.

Klein Bözsikét
eljegyezte

Rosenthal László
(Minden külön értesítés helyett.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik Istenben boldogult drága halottunk

KECSKÉS FERENC

elhalálása alkalmával mélyeség fájdalommal részvételük kifejezésével, koszorú küldésével vagy a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is a leghálásabb köszönetünket.

Mohács, 1930. április hó 25-én.

A gyászoló család.

Hirdetmény.

Felhívom a jugoszláv állam javára optált szerbek, hogy folyó évi április hó 28-tól május hó 3-ig naponként 9—11 óráig a rendőrkapitányság 3 számú szobájában jelentkezzenek.

Rendőrkapitányság.

Szenháromság uccában
sarokház eladó.

Érdeklődni lehet a
ZSUZSITS tőzsdében.

Ház eladás.

Jókai Mór uccában 37. számú házamat, szabad kézből eladom.
Érdeklődni lehet
a tulajdonosnál.

Előnyös

Aspirin-t
tabletta alakban kérti
Minden tablettán látható a
BAYER-kereszt

Eladó

egy teljesen **szőlő**
beültetett
az előhegyen, présházzal, teljes felszereléssel. — Bővebbet:

Dr. Schmidt Miklós
ügyvédnél, Mohács.

Üzlet felhagyás végett

kiárútom az összes férfi, női és fiú cipőket, szandálokat és papucsokat, amelyek olcsó áron kaphatók. Egy jó varrógép, amely úgy cipész, mint szabónak is igen megfelel, egy modern fürdőkád melegítő kályhával együtt, egy használt üvegajtó tokkal és vásári ládák olcsó áron kaphatók

NETUSCHIL KÁROLY
cipézmesternél, Mohács.

Kiadó

2 szoba, konyha május 1-ére
Kossuth Lajos ucca 38 szám.

A mohácsi kir. járásbírósa mint
telekkönyvi hatóság.

1832/1930. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Beck Mártonné sz. Guth Anna végrehajthatónak Schön Mór (nős Singerl Ionával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 352 pengő tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a mohácsi kir. járásbírósa területén levő, Mohács városban fekvő s a mohácsi 12290. sz. tkvi betétben A 1. sorsz., 992. hrsz. alatt foglalt 128 □ öl területű 693 861. sz. háznak és beltelki udvarnak Schön Mór (nős Singerl Ionával) nevében álló $\frac{1}{32}$ rész illetőségére 3000 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1930. évi május hó 27. napján délelőtt 9 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében földszint 1. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanrész a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letéte helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. 1881: LX. t.c. 147., 150., 170. (§§. 1908: LX. t.c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. t.c. 25. §.)

Mohács, 1930. évi március 7. napján.

Dr. WEISZ s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:
Leopold Ferenc
kiadó.

KERESEK

1000—2000 P óvadékkal rendelkező ügyes hölgyet üzletvezetéséhez.

Cím a kiadóhivatalban.

Ajándékát

mélyen leszállított áron
PÁNCSITS EKSZERESZMÉL VEHETI
Nagy raktár: arany, ezüst függők, láncok, karkötők, gyűrűkben
Ezüst és Alpaca ridikül, cigaretta szelencék, sétabot, evőeszköz, disztárgyakban.
Órák és double árukbán.
Ugyanott javítás, vésés és kőfogalás készül.

Mélykutfurást

modern új rendszerrel, legolcsóbban vállalok.

VARGA FERENC.

A Kossuth Lajos ucca 37. sz. házamban levő üzlethelyiség f. évi május hó 1-től kezdődőleg kiadó.

LOSCHERT LAJOS.

Ha fuvarost keres

ott a

"DUNA" Szállítási vállalat

az

a legpontosabb és legolcsóbb.
Telefón 114.

Kereskedelmi érettségivel rendelkező, perfekt németül tudó fiatalember

állást keres.

Cím a kiadóhivatalban.

LEGJOBB, PRIMA minőségű dió-koksz, porosz szén és minden minőségű olaj, aprított fa

kapható jutányos áron nagyban és kicsinyben.

Szász és Társa

tűzifa és szénkereskedők
Báró Eötvös ucca 19. szám.
Telefón 117.

Tea, rum, likörök nagy választékban
szardínia, ringli, déligyümölcsök

Felvágottak, sajtok
mindennemű csemegék állandóan frissen

ROSENTHAL LÁSZLÓ

fűszer- és csemege kereskedésében kaphatók.

Saját érdekében felhívom figyelmét állandóan frissen pörkölt kávéra.

Mert a kávé akkor jó,
Ha Rosenthaltól való.

TELEFÓN 101.

TELEFÓN 101.

Eladó

1 év óta használt jókarban levő traktor, hozzá eke, cséplő garnitúra, továbbá egy új villanymotor darálóval együtt társasviszony miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Bózsa Ferenc és társa
Kölked.

Kiadó üzlethelyiség.

Meltzer drogeria üzlethelyisége kiadó. Bővebbet

MIHOLEK JÓZSEF
háztulajdonosnál
Szentháromság ucca 7. sz.

Kerékpár gumik

nagymennyiségben érkeztek, mélyen leszállított áron kapható
Varga Ferencnél.

Eredeti „STINGL“

zongorák

18 havi részletfizetésre kaphatók. Bővebbet
ZSUZSITS hitelirodában.

Kiadó

Perényi ucca 32. számú házban két szoba, konyhas lakás mellékhelyiségekkel, 2 padlás, istálló és félkert.

Lakás május hó 1-ére kiadó.
László Márton.

Eladó

Tompa Mihály ucca 41. számú ház egy vagy két részben azonnal beköltözhető. Bővebbet

Kovácsovics Mátyás
cipész
Tompa Mihály u. 29. szám alatt.

Házeladás.

A piactól és a Dunától 3 pernyire levő házamat jutányos ártért eladom.

NEISER BÉLA szappanos
Kigyó ucca 6. sz.

Piaci árak: a szerdai heti piacon

Buza	—	—	—	19.— P
Zab	—	—	—	9.— P
Rozs	—	—	—	11.— P
Árpa	—	—	—	10.— P
Tengeri m.	—	—	—	9 50 P
Bab	—	—	—	35.— P

Értesitem a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy a volt
SEPATZ ÖDÖN féle
fűszerüzletet

átvettem s saját nevem alatt fogom tovább vezetni. Vevőim iránt mindenkor a legnagyobb előzékenységgel viseltetem és kérem szíves jóindulatu pártfogókat.
Teljes tisztelettel

POSZT JÁNOS

Bauer Károly cég 1. segédje.

GOOD YEAR

Ha nagyobb kapaszkodó képességű, biztonságosabb és tartósabb pneu akar, akkor legközelebb Goodyear-t vegyen!

Képviselet:

VARGA FERENC
MOHÁCS.

A pécsi kir. törvényszéktől.

P. IV. 4603/2—1929. szám.

Hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Csapai István és Csapai János érsekcsanádi lakos részéről az 1911: I. t.c. 733. §-ának 5. pontja alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Ács Istváné szül. Csapai Éva, volt mohácsi lakos holtaknyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul dr. Grün Sándor ügyvéd, pécsi lakost rendelte ki.

Felhívja a kir. törvényszék az eltűnt és mindazokat, akiknek az eltűnt életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenlétéről értesítsék, egyszerűen közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntnek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűntet a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt egyszeri beiktatását követő naptól számított egy év letelte után bíróilag holtak fogja nyilvánítani.

Pécs, 1930. évi január hó 28.

Dr. Lutz Miklós s. k.
kir. tvszki bíró.

(P. H.) A kiadmány hitelül:

TILL FERENC
irodaigazgató.